

ges megoldása érdekében felette kíváncsi is.

A TANÁCS JAVASLATA.

A fogadalmi templom tervei ügyében szerdán délelőtt **Bokor Pál** helyettes-polgármester elnöklésével rendkívüli tanácsülés volt, amelyen arról határoztak, hogy **Schulek Frigyes** levele után, — amit a *Délmagyarország* szözerinti szövegében bocsátott a nyilvánosság elé, — milyen javaslattal terjesszék a közgyűlésnek a fogadalmi templom terveit.

Bokor Pál mindenekelőtt részletesen tájékoztatta a tanács tagjait az ügy előzményeiről, memkülönb a **Schulek Frigyes**rel folytatott tárgyalásairól. A közgyűlés óhajának vélt eleget tenni — mondotta — amikor Schulek Frigyeset fölkerlte, hogy nyilatkozzék Foerk Ernőnek az eredeti tervekben eszközölt módosításairól. Schulek akkor azt ígérte, hogy egy héten belül meglátogatja Foerköt, akinél átvizsgálja a módosított terveket és akkor majd levélben közli észrevételeit a helyettes polgármesterrel. Elmult egy hét, a levél azonban nem jött s minthogy a közgyűlés küszöbön volt, a helyettes polgármester szükségesnek látta, hogy hétfőn fölutazzon Schulekhez.

— Fölutaztam — mondotta —, az utazásomat azonban már keresztezte Schulek levele, amely tegnap érkezett Szegedre. Beszéltem Schulekkel, aki megmutatta az elküldött levél másolatát, amikor azonban elolvastam, kijelentettem, hogy ez a közgyűlést *aligha fogja kielégíteni*, megkértem tehát, jöjjön le közénk és személyesen mondja el a véleményét a hatóságnak és a fogadalmi templom-bizottságnak, hogy a részlettervekben mutatkozó eltérések helyesek-e vagy sem s általában olyanok-e, amelyek a templom egységes stílusának a rovására lehetnek. Schulek azonban kijelentette, hogy semmiesetre sem jöhet le, mert nem tartja ildomosnak, hogy a műépítő munkájába beavatkozzék. Nekem azonban vagy két óra hosszáig beható magyarázatot tartott az ő eredeti tervéről és a rajta eszközölt módosításokról. Végül pedig annak a nézetének adott kifejezést, leghelyesebbnek tartaná, ha egy helyi bizottság hívatnék össze, amely elbírálná Foerk Ernő módosításait és ennek az eredményéhez képest döntene a törvényhatósági bizottság a tervekkel illetőleg.

Nagy figyelem és érdeklődés közepette olvasta föl ezután az elnök Schulek levelét. Amikor ahoz a passzushoz ért, amelyben az áll, hogy Foerk az *Építőipar* című szaklapban Schuleknek a legelső, még kiforratlan és kidolgozatlan tervvázlatát állította szembe a saját munkájával, amiben Schulek megtévesztésre alkalmas célzatosságot látott, **Gaál Endre dr.** tanácsos megjegyezte, hogy ez *határozottan lovagiatlan eljárás volt Foerkötől*. A tanács többi tagjai is helytelennek találták Foerknek ezt az eljárását, a mi miatt Schulek most nem hajlandó a részlettervek fölülbírálására vállalkozni.

— Azt hiszem — mondotta **Bokor Pál** — hogy Schulek levele a kérdést nem fogja tisztázni a közgyűlés előtt. Arra már a hangulat kikészítése miatt sem számíthatunk, hogy a közgyűlés Foerk terveit en bloc elfogadja, viszont Schulek eredeti terveit sem tekinthetjük a kivitel alapjául, mert akkor Foerköt elriasztanók s különben is neki a várossal kötött szerződése a Schulek-féle tervek főbb vonásainak és a tömegméreteknek a betartása mellett a részletekben szabad kezet biztosít, ezért a legcélravezetőbb kivezető utnak találnám én is, amit Schulek ajánlott, hogy *a közgyűlés küldjön ki egy bizottságot a Foerk-féle módosítások fölülbírálása céljából s a bizottság véleménye alapján döntene aztán a közgyűlés a továbbiakra nézve*.

A tanács **Bokor Pál** javaslatát egyhangulag elfogadta és azt a csütörtöki közgyűlés elé terjeszti. A bizottság tagjai sorába a következők beválasztását javasolja a tanács a közgyűlésnek: **Bokor Pált**, aki a bizottság

tanácskozásain elnökölni fog, **Gaál Endre dr.** tanácsost, **Tóth Mihály** főmérnököt, **Csernovics Agenort**, **Jászai Gézát**, **Kovács Jánost** és **Tóbiás Lászlót**.

LAZÁR GYÖRGY NYILAKOZATA.

A fogadalmi templom ügye a csütörtöki közgyűlésen olyan jelentős fordulóhoz ér, hogy szükségesnek láttuk ebben az ügyben megszólaltatni **Lázár György dr.** polgármestert, akinek kezdeményezésére adott megbízást a közgyűlés Schuleknek a terviek elkészítésére és aki ugyszólván a legutolsó mozzanatokig ismeri az ügynek minden részletét. A polgármester nyilatkozata, mely teljes egészében fedi a *Délmagyarország* álláspontját, a következő:

— Tudvalevő dolog, — mondotta a polgármester, — hogy a fogadalmi templom tervpályázata nem járt sikerrel. Ekkor én azonnal lépéseket tettem, hogy Schulek Frigyes, az európai nevű tervező-művészt nyerjem meg újabb pályázat mellőzésével a fogadalmi templom terveinek elkészítéséhez. Ez pedig nagyon nehezen ment, mert Schulek tagja volt a zsűrinek és így az Országos

Ön úgy pazarolja a pénzét!!

mint aki a gyertyát mindkét végén égeti ha nem olyan villamos izzókörtéket használ, mely a legújabb módszer szerint készül, hosszú élettartamuk és nagyon gazdaságosak. — Minden egyes izzókörte saját cégemmel van ellátva.

FONYÓ SOMA világítási vállalkozó
Kölcsey-utca, Wagner-palota.

Korzó Mozi

Igazgató: VAS SÁNDOR.
Telefonszám: 11-85.

Ma csütörtökön

Két nagy sláger!

Anita Iversen.

Dráma 3 felv.

Férj-vadászat.

Vígjáték 3 felv.

Rozmár-vadászat.

Eredeti tengeri felvétel.

Előadások 5, 7 és 9 órakor.

Helyárak mint rendesen!

Mérnök- és Építész Egyesület igazgató-tanácsa elé kellett vinni az ügyet. **Hieronymi Károlynak**, az akkori kereskedelmi miniszternek közbenjárására engedte csak meg az igazgató-tanács, hogy Schulek a tervezést elvállalhassa. Másfél évi fáradságos utánjárásomba került, míg a Schulek-féle terv elkészült, amelyet a közgyűlés lelkesedéssel fogadott el kivitelre.

Később aztán ismeretes okok miatt Schulek visszalépett tervének kivitelétől. Megfelelő embert kellett találnom arra, hogy a nagy műalkotást valaki megtestesítse. Ez pedig egyike volt a legnehezebb és legfáradtságosabb feladatoknak. Nagynevű, híres műépítész nem akart arra vállalkozni, hogy más tervét hajtja végre. Tudakozódtam a kereskedelmi és kulturminisztériumban, hogy ki volna alkalmas arra, hogy megépítse Szegednek a fogadalmi templomot, a mindenkinek tetsző Schulek-féle tervek szerint. Mert kétségtelen, hogy ez is nagy tudást, kiváló képzettséget, művészi vénát követelt. Először beszéltem ebben az ügyben **Petz Samuval**, műegyetemi tanárral, aki azonban nem volt hajlandó elvállalni a templom építését. Azt mondotta, hogy ezer más dolga van, de én megértettem, hogy nem akarja más tervét végrehajtani, egyszerűen kopir-munkát végezni. A visszautasítás után már nem volt kedvem Möller Istvánhoz, a másik híres műépítészhez fordulni és a minisztérium ajánlására, továbbá **Csernoch János**, az akkori kalocsai érsek biztató szavaira **Foerk Ernővel** kezdtem meg a tárgyalásokat, akiről mindenütt azt az információt kaptam, hogy nagyon megbízható, reális érzékű ember és soha nem lépi túl a költségvetésben megállapított kereteket. Ebben a részben nem is csatlakoztam benne.

— En úgy a tárgyalások folyamán, — mint később, mikor már Foerk megkezdte az építési munkálatokat, — a bizottsági üléseken ragaszkodtam ahhoz, hogy a Schulek-féle terveket hajtja végre. Ezt ő meg is ígérte, de most már látom, hogy ő sem olyan kaliberű ember, aki pusztán a kopirozás mellett meg tudna maradni. Multkor én direkt figyelmeztettem arra, hogy csinálja a Schulek-féle terveket, erre ő azt felelte, hogy neki is kell érvényesülni és az ő művészi fel fogását nem szoríthatja teljesen háttérbe. Ezt pedig én nagyon téves fölfogásnak tekintem, mert bármilyen kvalitásokkal is rendelkezék valaki, mint ahogy Foerknél elismerem, hogy kitűnő kvalitásai vannak, mégis elsősorban akkor teljesít önzetlen művészi munkát, ha azt végzi el, amire vállalkozott.

— Ezt többször is szóvá tettem előtte és megmondtam őszintén, hogy én nem akarom, hogy a város szilhuettjéből két fogpiszkálóként emelkedjen ki a fogadalmi templom két tornya, hanem masszív, monumentális legyen. Erre ő megígérte, hogy ismét tanulmány tárgyává fogja tenni a tonyokat. Véleményem szerint az ő általa tervezett tornyok gotikus stíliiek és így megbontják a templom-tervezet egységes román stíljét. Arra az észrevételemre vonatkozólag, hogy miért változtatta meg a homlokzatot is, azt az értesítést nyertem, hogy egyházi körökben kívánták.

— Röviden összegezve mindezt, az én véleményem az, hogy Foerk nagyon alkalmas ember a fogadalmi templom fölépítésére, de csinálja változtatlanul a Schulek-féle tervek szerint, amelyhez a város egész közönségének bizalma és szeretete van.